

sirva fenyegetődzik kiiratkozással, hogy elmegy más kölesönkönyvtárba, ahol nem rabolják el a drága idejét. Neki este hétre találkája van a cukrászdában. Hallatlan ez a kiszolgálás, szól a főnök urnak...

A kisasszony kétségbeesett önuralommal találomra kiemel a pult alól egy bekötésre szánt könyvet. — *Forró szívek az északi-sarkon* — dadogja. Ez biztosan tetszik majd a nagyságos asszonynak. V. ügyvédnek tettem félre...

— Igazán — kap utánna mohón — maga olvasta?

— Igen. — De közben azt gondolja, te hülye azt hiszed van nekem időm ezer és ezer könyvet elolvasni?

— Jó könyv? Komoly? Kedves? Miért V.né izlésében nem bizom... Mondja, szórakoztató? Szerellem van benne? Jól végződik?

— Igen... Igen... — Hebegi egész testében reszketve a kisasszony.

A hölgy megkönnyebbülten felsóhajt. Félnyolc, de már nem siet, ajakruzst, pudert vesz elő és tüneményes lassusággal szépül, éveket mázól szét az arcán, valahára mégis indul. A kisasszony már kétrég kucorog kinjában. Összeakadó lábakkal szédeleg ajtót nyitni. A hölgynek feltűnik mindez. Amint kívül kerül az ajtón azt mondja:

— Mi az, Drágám, — sürgős?

És másnap kezdődik előlről minden.

BALLADA AZ ELHAGYOTT TELEPRŐL

Irtta: SALAMON ERNŐ

(Hegyi munkástelep. Most, hogy a gyárat leszerelik, a munkások más munkahely felé indulnak. A néző a telepből csak az udvart látja, amelynek háttérében az omladozó munkásházák állnak körbe, nagyon vigasztalanul. Elöl a hideg kenyérsütő-kemence körül az asszonyok, batyukkal. Jobboldalt gyülekeznek a munkások, nagy átalvetőkkel, hátizsákokkal. Késő délután. Késő ősz. Homály. Fáj egy kicsit a szívük, elfogódottak. A szülőföldjüket hagyják el örökre.)

FELÜGYELŐ: Gyerünk, gyerünk...!
Elvevéd a fejszét? Hozod szalmazsákod?
Eloltottad a tüzet? Nem hagytál világot?

BALÁZS: Nem lesz kinek világítson: üres padlás, pajta,
Kihült szobák odvaira ugyan ki bujhatna?

SZATYORI: No már, aki itt marad, marad a penészesnek,
várják éhes hónapok és esőverések.
Aki élő távozik s hallgat a szavunkra...

OPREA: Menni kell, ha fáj is onnan, hol leállt a munka.
BOROSNÉ: Miért is maradnánk ott, ahol nincs kenyér?
Se meleg kendő.

SÓVARNÉ: Se só elegendő.
 SZATYORI: Kinok hona.
 I. MUNKÁS: Jajgödör! Bajműhely!
 II. MUNKÁS: Vénasszony megye!
 III. MUNKÁS: Az!
 IV. MUNKÁS: Panaszodú!
 II. MUNKÁS: Adósság zárda! Köhögéskapu!
 MIND: El innen, el!
 APA: De nekem menni fáj!
 Köt a nyomor emléke és e táj...
 (A fia felé)
 Édes fiam, bár megértenéd:
 ott hal meg jól, hol szolgált a cseléd,
 más tájra menni nekem fájdalom;
 itt vontam éveim a dombokon,
 e messzi környék életem tere, —
 fáját öleltem, elrejtett füve...
 E messzi tájék sose volt enyém,
 mind keserű gaz, mind mérges növény!
 Nem táplál, nem ad, nem kérd, nem felel:
 de vackán meleg volt...
 A FIU: El innen! El!
 E vékony lét megriaszt, lakatol,
 gyötör, tapod, eltipor, guzsba ver.
 Lennék csavargó, utálló lator,
 tudatom mindent jobban bírna el, —
 de még észlelhetek és láthatok
 e szörnyű helyen nem, nem maradok.
 Ki sütné máled?
 I. MUNKÁS: Öntené vized?
 II. MUNKÁS: Nem félsz éjjélkor?
 III. MUNKÁS: Rád ijeszt a gyár!
 IV. MUNKÁS: A pince kísért! Fűrészt visszajár.
 A köhögésünk itt lesz, itt marad.
 Söhajtozásunk a fedél alatt.
 Jajgatásunk itt ül az ablakon.
 V. MUNKÁS: Mi egy szobában meghaltunk haton.
 IV. MUNKÁS: A téli éjen koccan fogad is.
 A félhomályban nem látsz magadig.
 Se meleg kendőt kérni nem lehet.
 III. MUNKÁS: Majd szörnyűt álmodsz, szörnyűt, rémeset!
 IV. MUNKÁS: Halottakkal megfojt a telep,
 a meghalt vénék és holt gyerekek...
 (Csend)
 I. ASSZONY: Mi' sok is meghótt!
 II. ASSZONY: Jobb így...
 RIDEGNÉ: Ugy biz! Átok a gyermek!
 Hevernek, szemetelnek,

az anyjukat rikatják,
mind buj, ha látja apját,
mind csak melegbe lenne,
naponta négyszer enne!
Mind kedvvel húzna csizmát,
télen nem jár mezitláb,
ingbe nem megy a fagyba,
kemencénél maradna...

(Az utolsó szavak felhangzásakor, mint valami adott jelre, kicsapódnak a háttérben húzódó házak ajtai, ablakai és a félhomályban a háttér benépesedik a telep halottaival. Hárászkendős, földig érő feketeszoknyás szikár vénasszonyok, nagyfogú kartonruhás fiatal lányok, alacsony, állig gombolt fehéringes, tisztos külsejű öregek, ünneplőben feszező ifjak, vasárnapi ruhás gyerekek — valamennyien úgy, ahogy eltemették őket — lépnek a házak elé. A háttérből mindig az épp beszélő látszik valamivel élesebben a bágyadt reflektorfényben.)

S égne, mint az öreg Madár
fia, Madár István...

(A háttérben a reflektor fénye Madár Istvánra esik)

MADÁR ISTVÁN: Ki még éltem, lent a földön, most itt vagyok
hitvány.

Eddig földön fogytokoztam, most a sirba zártak,
vasárnapon, délutánon, megégve találtak.

Leöntöttem lámpagázzal ünneplőruhámat
— édesanyámat már ezért ne ölje a bánat —
s meggyújtottam, hogy elégjek, mert eleget
éltem,

mindig kérni, kéregetni, könyörögni féltem.

Mások jártak iskolába, engemet a lécek
vártak és a poros, éles csikorgó fűrészek.

Mások kaptak bicskát, szappant, sohasem kö-
högtek,

nem izzadtak, nem hörögtek, ágyba nem pisiltek.

Engem meg mind csak kinzott a szegénysorsu
bánat,

minden reggel új baj akadt, sirnivaló támadt.

Ilyen korán gyerekfejjel, ha annyit kell tünni,
mért kéne az öreg munkás sorsára kerülni?

Méért kéne a placra állni, szállkába fűrödni,

idegen ur jóvoltáért forogni, sirögni?

Fekete fog, fekete rét, fekete betegség,

apámöklös hajnalok és anyámszájas esték!

Ezért gyúlt össze tettemre ez a munkásudvar,

békentem bőven magamat lámpapetlőrummal.

Elégtem én, elégtem én, ki bajos nyughasson,

jótéltlelek, csendesszívű népség megsirasson.

(Az előtérben) I. ASSZONY: Szemei megszenesedtek.

II. ASSZONY: Zápfogai megeredtek!
Végtagjai égve leváltak!
Körmei, haja se vártak!

III. ASSZONY: Hogy sivitott szegény gyermek,
sütötte lángja a kertet.

VÉNASSZONYOK KARA: Szégyelte az anyját, apját!
Restelte a munkát, pajtát!
Született volna okosnak
vári eszes iparosnak.

(A háttérben) A HALOTTGYERMEKEK KARA:

Elment tőled, öregasszony!
Elment tőled, öregember.
Elment reménységeiddel,
elment tőled hiteleddel.
Szörnyű végén elborulhatsz,
kénköves sorsán okulhatsz,
komisz volt a világ hozzá,
komisz volt az apja, anyja...

(Az előtérben) VÉNASSZONYOK KARA: Apját biz' senki se szidja,
és anyját se szólomgassa!

Hagyja apját öregedni,
nénjét, ángyát lefekhetni!
Megtörtént már mással. Sokkal.
A telepi lugosokkal,
öngyilkos lakatosokkal.
Minket bizony békét hagyjon.

(A vénasszonyok kara hirtelen elhallgat. A háttérben állig begombolt, inges, tisztos ruhába öltözött férfiak, nők imbolyognak föl: Baricz, Kár, Lina, Lenke, Káposzta és mások.)

BARICZ ISTVÁN: Erre lépjen István druszám, erre jöjjön vélem,
Ide lépíhenhetünk...

KAR ISTVÁN: En is ugy itélem.

BARICZ ISTVÁN: Könnyű nap és könnyű dér...

KAR ISTVÁN: Nem szárad meg a kenyér.

BARICZ ISTVÁN: Ni, a bagós Brinn Mátyás.

BRINN: Adj Isten!

BARICZ ISTVÁN: Meg a bakter Káposzta.

KÁPOSZTA: Megtekinti takaródat,
puha fejalávalódat
örizi nyugvásod,
álmod, aluvásod.
Itt van bakter Káposzta,
óráját felhuzta,
csapj fel tolvajnak,
engedlek, hagylak,
kantinból az élesztőt,
műhelyből a hegesztőt,
kalapácsot, vésőt, fát,

elsősztályu deszkát
menjetelek, hozzatok,
testvéreim vagytok,
semmit se hagyjatok,
lopjatok, lopjatok,
az asszonyok lécet,
mert az uraké szebb,
a gyerekek talpat, tepsit,
az uraké jobban esik.

(Alakja elhalványul, mögötte jön Lina)

BOLOND LINA: Ávédné asszonyság,
az anyám azt mondta,
nesze egy tarisznya.
Indulj el, indulj el, kérni, kéregetni,
nem mindig csak otthon ülni, szemet nézegetni.
Paraszt bolygatni, seprút félrerakni,
alkonyig, hajnalig, mindig dúdolgatni.
Szegény asszony egyebe sincs,
csak árva két karja,
ura rongyát varrja
gyermeke ruháját
rossz szelek cibálják,
megdermed a vackán,
Ávédné asszonyság.
Ávédné asszonyság
ölje meg az urát,
mert a férfi állat
rohan a szoknyának.
Ávédné asszonyság
megkérem én magát,
fojtsa meg a fiát,
vagy lányát legalább...

(Az előtérben) **SÓVARNÉ:** Kolomposné ez a maga lánya.

KOLOMPOSNÉ: Csak tudnám meg, ki tette csuffá, lelkem,
hogy megáztatnám amaggy igazán,
a mocskos anyját, hogy megemlegetné,
majd látná markom, hallhatná a szám.
Keze erejét tette gyengeséggé,
kopottá, vakká két kökény szemét,
se gép mellé, se síró gyerek mellé
nem állithattam. Hullt a sir felé...

(Ölébe ejti kezeit, nagy csönd.)

I. ASSZONY: Ni lám csak, itt még van egy valaki!
Ha megszólal majd mindenki megérti,
mért megfojtani való minden férfi.

(A háttérben) **LENKE:** Hideg ágyban egyedül aludtam,
szélfuváskor ingemhez lapultam,
áprilisban hajammal beszéltem,

juniusban fényesre keféltem.
Novemberben meghúzott a fésű —
nem jött el az édes ölelésű.
Tavasz, nyár mult már épp harminchatszor:
felugrattak téli pitymallatkor,
már azt hittem megmaradni így kell,
fogyatkozni vézna éveimmel,
füstös lécen sülni, meghevülni,
olvadásig együttömben sírni.
Mégis egyszer, hosszú téli éjen
kedves volt a Kovaköves vélem,
s mert a vágyam nem birt a testemmel
összebujtam a Kovakövessel.
Ő sem bánta, én azt mondtam: „Hidd meg
az én kölyköm jó lesz ötödiknek.“
Lepényhusom méltán összebágyadt.
régmúlt évein az ifjuságnak,
így történt, hogy magzatom elvenni,
orvoshoz városba kellett menni.
El is vittek. „Lelkem el is visznek,
s ha elvisznek kés alá terítnek!“
Hát ahogy a házból kicipeltek,
vénasszonyok körülfeleseltek:
„Meghalsz, biza, úgy készülj el Lenke,
meg kell halnod, vedd ezt értelembe!
Milyen kár is, milyen kár is érted,
jaj istenem, megesznek a férgek!
Jaj istenünk földbe fognak tenni,
hogy fogsz, Lenke te onnan kimenni?
Tedd, hogy lenn ne lássák vétkeinket
s véled tesszük legszebb szürke inged!“
El is vittek, mégis visszahoztak,
ágseprűnek, mostoha gonosznak!
De a Kovás, immár szert tett másra,
más konyhásra, másik ágy munkásra.
Gyaláztomban mit lehetett tenni?
Aranyeres apámmal — elmenni.
Havas alatt, hegyes ég tájékán,
viz csapásán, szikla hasadékán
vitt el utunk. Nem hiába féltem
vihart láttam a patak szívében.
Áradás volt, ahogy vízbe értünk
s csontig ázva dödöggett a térdünk,
aranyeres apám megöleltem,
egy rokonom volt abban a percben
s amikor ajkamba botlott habja
a pataknak, eltűntünk alatta.
Halálunkkal akaratja lett meg
a Kovakövesnek s a telepnek!

(Az előtérben) **MIND:** Mi megsirattunk s eltemettünk szépen,
a Kovakövest meg elhaldoktunk régen.
Pedig nálunk otthona volt vadnak,
elesettnek, megcsufoltnak...

I. FÉRFI:

Annak
adtunk szállást, otthont, aki kérte:
emlékeztek a zsidó szegényre?

(A háttérben) **LENGYEL KOLDUS:** Hatvan folyón túli Tárnapol-
ból,

már egy éve gyalog jöttem én,
fulladtam a héthatári portól,
álom híján volt szemem kemény.
Ötven péntek óta nem fürödtem,
lábom teltek el szombatjaim
ájtatosan rég nem könyörögtem,
imaházak öblös padjain.
Szegény zsidó könnyen utra kelhet,
ládája jég, a batyuja sár,
megriasztják nagy uti félelmek,
úzi falu, megszólja madár.

Ahány zsidó, az mind adott nékem...

(Az előtérben) **I. FÉRFI:** Csak a saját testvérének ad!

LENGYEL KOLDUS: Összetartó koldusfaj a népem,
nem szánja az ajándékgarast.
Mondták otthon: Ő megéri árát,
tudja már meg egész Tárnapol,
megbecsüljük mi a fáradtságát,
szombatolunk garasaiból.

Mondtam is, hogy hálsten, egy évre,
Tárnapolban kalácsot szegek,
rá is szóltam egy hazatérőre,
vigye el az üzenetemet.

Talán örül majd a feleségem,

ha eléri otthon a hírem.

Amikor, hogy hiába reméljek,
kopácsolni kezdett a szívem.

(Az előtérben) **I. FÉRFI:** Így jár, aki holtig hontalan.

II. FÉRFI:

Külső, földi láz piritja testét,
városon túl, hegy odvaiban.

LENGYEL KOLDUS: Elmentem hát, és hiába mentem

jó papunkhoz, a szent rabbihoz.

Nehéz szívvel hiába esengtem:

„Kegyelmessz meg, a halál kinez;

egymagamba ne hagyj hűlni, veszni,

ágyat adj, csak egy szőrtakarót!”

Rabbi, dajen, mind elkérgetett.

(Az előtérben) **I. FÉRFI:** Az urak mindig megértik egymást,
Tárnapolban s a Maros megett.

LENGYEL KOLDUS: Mind azt mondta: „Annyian vagyunk,
 s haláloddal gyermeket zavarni,
 szolgálkat rikatni nem hagyunk.“
 Máshová, hát sehová se mentem,
 minthogy mentem szegény néphez én,
 gyertyát gyújtani megindult érettem.
 s jó halálért ment minden szegény.
 Egyik asszony vetette az ágyam,
 más hozta a kis meleg vizet,
 keresztény ütögette hátam,
 keresztény, még ha nem is hiszed.
 Vélem hívták ruhaszaggatásra
 rongyomat öröklő fiam,
 szegény ember ezer sóhajtása
 vert lengyel szobánk ablakain.
 Elcsendesedésemet kívárták,
 nem sürgettek, — „amíg tudsz, maradj“,
 s hogy meghaltam négy nevem kiálták
 barna tetőgerendák alatt.
 Még aznap a dus városi pappal
 nem volt végimáért alkuvó,
 tünődően és forró ajakkal,
 szállt a telepen a bucsuszó.
 Most hogy nyugszom, percre visszatértem,
 halld jó halálom történetét,
 jobbomon tót munkás nyugszik térden,
 balfelelmen egy székelő cseléd.

(Az előtérben mélységes csend, majd megszólal a háttérben)

A HANG: Bordás orcámon harminc éve fű
 és csihány nyílik s bürok bőlevű.
 Szomorító vagyok s feledtető,
 mint az eső s az esős fatető,
 a kerítés és az őszi zsindegy,
 ruhakötél lengő ingeiddel,
 az vagyok, mint a göröngy s a domb —
 üres jövőm nem alakíthatom.
 Napi időn túl és magamtól távol,
 nem származom se tegnaptól, se mától.
 Ha kedvem telik mindjárt lehetek
 csend a füledben, hatnapos heted;
 amit tudsz rólam, véled eltűnik,
 nevem is az utolsó betűig:
 én tétlen vagyok, vaksi, néma és
 a halál és az elcsendesedés,
 munka utáni kába pihenés. —
 élet nyugalma, életjutalom,
 eloszló por fenn a domboldalon.

(Közben belepett mindent a szürkület. A háttérből valamennyi
 halott kórusa)

HOLTAK KÖRUSA: Ez már az alkony. Csendesedjünk.

Emlékezik még osztott testünk.
 Ásítsunk s menjünk. Férfi, néni,
 nekünk messze kell még ma érni,
 megyünk fekiüdni nyugösünkhöz,
 szomoritónkhoz, öregünkhöz.
 Erre megyünk a bolti dombra,
 sipol a mozdony a sirunkba,
 a mozdony sipja odahallszik,
 az ember jól még lenn sem alszik.
 Minden délután pontban hatkor,
 minden munkanap alkonyatkor,
 izleljük izzadásainkat,
 a régi fáradtság szorongat,
 mert aki hatvan hosszú éven
 hajolgatott sürgös serényen,
 s alkalmas volt a térde szegnek
 s a csontja szürös fegyvereknek,
 az a halálba hiába szállt át,
 ottan is fájlalja a hátát.

AZ APA: (Aki eddig főhajtva hallgatta a halott férfiak és nők beszédét.)

Nem sápadtam sorsotok hallatán,
 névről, egysorsról ismerőseim
 s ha csordul idóm, mulásom szakán
 vállamra ütnek rongyos őseim:
 enyészni kell! Szilánkra vál a fém,
 fonálra bomlik a szálás szövet,
 őszi madárdidergés idején,
 lombbal és ággal, menjen az öreg.
 Ki ma született még jöhet s mehet,
 aki megvénült helyét hagyja itt,
 segítnek néki az öreg szelek
 világba hordni porló hamvait!
 Enyészni kell férfiak, asszonyok,
 aki erős, éjfélkor nem riad,
 nem csügged el szörnyü halálotok,
 gyermekhalál, vénsorvadás miatt.
 Bucsuazzunk sorra: Hej, rönktéri Kósa,
 hol hagyád testvér a csákánynyelet?
 Földbe vonultál? Havasjáró, kósa
 asszonyhagyó! Mondd el, hogy lehet
 egyhelyben ülni? Annyi más hegyen
 sikong a fűrész, jár szijas kerék,
 ásott ágyban van, ki eléd tegyen
 étket s van kinek visszaadd felét?
 És Rákhel, Rákhel, rámpai kocsis
 és öreg Sovár, éjszakai ör
 és Avéd János szijgyártó, hogy is

mehettetek el a napszám elől?
 Vékony Örzse, rongyos, foghíjas,
 zavarodott leány, vig és öreg,
 szeret-e még Ávrám vasutas,
 szeretik-e még nem kényes öled?
 Bcsuznám sorra. Ájtatos Ferenc,
 falábu férfi, derék s nyomorék,
 ha ma meglesel, holnap feljelentsz
 lesésben férfi sugásban derék!
 Drága Muntean, anyagtéri, máglyás,
 civódtunk-e ötven évig ketten,
 „šmecher bátrán“, „pípogya bus András“
 így beszéltél és így beszélgettem.
 S Ti, férfiak, mind tisztos dolgozók,
 vaskezü, kalapácskarú sereg,
 családon fogyók, bagóért hajolók,
 indulás előtt felköszöntelek!
 Keményszoknyájú szűzek, begyesek
 Sikongatók! Az ifjak társai!
 Koplalhatnak a táskás kehesek,
 nem lesztek az urak ágyasai!
 Ellopott tej s méz hián szenvedk'
 másnak vaját és kalácsot adók,
 ti ifju nép! Kitelt idő előtt,
 mérges öregség udvarán halók
 és gyerekek, zöldarcu ingesek,
 kikhez míg élnek két szót nem vetek,
 ne álmodjatok szörnyűt, rémeset.
 A kenyér hi! Hess! El, kísértetek!
 Ne szomorkodjunk, induljunk apám!
 Mindünknek utja néked is utad.

A FIU: A vad is felsir, ha maga marad! —
 Sirj fel mellemben megöregedés!
 Asszonytalan sors, csendítsd meg szavad,
 sirj, zokogj idegentől rettegés!
 Hová megyünk, majd halálomra les,
 fája megöl, megmérgez a füve...

A FIU: Mi megmaradunk véled s örködünk
 s nem akad gát, mit mi át nem törünk.
 Menjünk apám, az ifju nép,
 az ifju ember nem ül, nem marad,
 nem hányja-veti évei bűnét,
 nem szán halált, nem számol árnyakat.
 Tiszteletreméltó a szenvedés.
 de érvnek silány, célnak meg kevés.
 Mind büszkén indul, együtt s egymagán,
 se vissza nem néz, el sem menekül,
 örömmel is megy a halálba tán,
 mert az is élet, mi nem sikerül.

(Az előtérben) *MIND: Induljunk, menjünk, hajt a szükség:
várjon kenyér ránk és reménység.
Maradj, telep, — hagyunk szívesen!
Fel utra, mind! Karunk segítsen!
Fel utra! Maradj nyomoruság,
kórság, rosszszagu ifjuság!
S a jó remény ígéje tessék:
nem megtörni, élni — kötelesség!*
(Lassan szedezőzködnék, indulnak mind. Fügöny.)

A MAGYARORSZÁGI IPARI FELLENDÜLÉS

Irta: LAZÁR VILMOS

Az utóbbi évben a tőkés világ gazdaság és ennek keretében az ipari termelés a fellendülés stádiumából a prosperitás korszakába ment át. S bár a fejlődést illetően az egyes országokban és a különböző iparágak között jelentékeny eltérések mutatkoznak, sőt nem egy helyen már a ciklikus válság előjelei, mint a „boom“-ba való átmenet is megmutatkozik — nagy általánosságban az ipar a ciklikus mozgás felfelémenő stádiumában van. Ez a fellendülés vonatkozik a magyar iparra is.

A konjunktúra legfőbb jellemzője az ipari energiát szolgáltató anyagok termelésének emelkedése. A széntermelés 81 millió q.-ra növekedett, 5.2%-al mulva fel az előző évi produkciót, s 27.1%-al az 1934. évit, a fogyasztás 6.2%-os emelkedése mellett. A villamosenergiatermelés 975.3 millió kilowatt órára duzzadt s így 9.1%-os többletet mutat fel a multtal szemben. A vas- és fémipari termelés jelzőszámai is kedvezőek: 1937 első felében 29%-al több nyersacélt állítottak elő, mint 1936 ugyanezen szakaszában. A gépipari termelés értéknövekedése 42%, exportja pedig 61%-át teszi ki a teljes termelésnek a krízis előtti évek 20%-os exportrészesedésével szemben. A fonó- és szövőipari termelés egyes ágainak az előző években jelentkező ugrásszerű emelkedése az e mult évben megtorpant. A gyapju- és pamutfonódák, melyek az autarkióra felépített gazdasági politika érvényesülésének hála, ugy a telephelyek számát, mint a termék árak mennyiségét illetően, megötszöröződtek, — kapacitásukat nem tudták teljesen kihasználni. A gyapjufonal termelés 4, a gyapjuszövet produkció 5%-kal csekélyebb, mint egy évvel ezelőtt, — a pamutiparban feldolgozott pamut mennyisége viszont 16%-kal növekedett. A gyapjuszövet belföldi ára 14, a pamutszöveté pedig 7%-kal haladta meg az előző évit. (ennek 25%-a került exportra), a jutaszövet gyártás pedig 60%-kal nőtt. A textilipar termékeinek belföldi fogyasztása, a vásárlóképesség csökkenés miatt átlag 11%-kal esett, a világviszonylatban alacsony munkabérek viszont, lehetővé tették az export felduzzadását 34 millió pengő értékre, mely 7.4 millióval magasabb az előző évinél. A vegyiparban a több év óta tartó expanziós folyamat meglássubbodott, az

* A „boom“ a termelés oly fázisát jelenti, amelyben nagy árutömegek nem találva fogyasztóra (mely viszont természetes következménye a tökékoncentrációnak és a monopóliumok kiterjesztésének), — azok a kis- és nagykereskedelemben halmozódnak fel. A „boom“ után törvényszerűen krízis következik.